

El Coll

Malla

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí del Coll
Emplaçament Des de la ctra. BV-5303, seguir que passa pel Feu fins arribar al mas

Coordenades:

Latitud: 41.85218
Longitud: 2.24928
UTM Est (X): 437683
UTM Nord (Y): 4633637

Classificació

Número de fitxa 08111 - 16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Presenta cert estat de deteriorament per trobar-se deshabitada.
Protecció Legal
Observacions protecció: P.E.U. Catàleg de Masies i Cases Rurals 2010
Número inventari IPA 22931
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 001306100DG33D0001QX
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: dj., 16/02/2012 - 01:00

Descripció

El Coll és una masia d'origen medieval que entre els segles XVII i XVIII va consolidar-se com una masia clàssica de quatre crugies. Al llarg del segle XX s'hi van fer algunes reformes, entre les que destaca la reconstrucció dels pisos superiors. És un edifici de planta rectangular que s'estructura en quatre crugies. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. S'hi accedeix per un portal descentrat d'arc escarser adovellat, que té la llinda inscrita "Jose Coll 1877" i una orla intercalada. A sobre el portal hi ha fixada una placa de marbre on hi consta: "El sirvent de Déu P. Francesc Crussats i Franch, missionista fill del Cor de Maria, nasqué en aquest mas Coll, el 5 de febrer de 1831, morí assassinat a la Selva del Camp el 3 de setembre 1868 a l'edat de 38 anys". La resta d'obertures de la façana són d'arc pla de pedra carejada, una d'elles inscrita amb l'any "1789". A la façana de llevant hi ha diverses finestres disposades de forma aleatòria, entre les que destaca una finestra datada del "1684" i una amb incisió conopial i brancals motllurats, d'estil gòtic-renaixentista, probablement aprofitades de l'estructura primitiva. A la façana de ponent hi ha la part habilitada com a masoveria, on hi ha un portal d'arc rebaixat ceràmic amb brancals de pedra. Al seu voltant hi ha diverses finestres distribuïdes de forma aleatòria, unes d'arc pla arrebossat i d'altres de pedra carejada. La lliça de la casa presenta una portalada orientada a llevant amb llinda de fusta i brancals de pedra. El tractament dels murs es manté arrebossat, tot i que en els trams on es troba deteriorat s'observa el parament de pedra lligada amb argamassa a la planta baixa i de maó als pisos superiors. A pocs metres en direcció a ponent trobem un cobert de notables dimensions al qual s'accedeix a través d'un portal d'arc escarser de pedra.

Història

La primera referència documental del nom Coll es remunta a l'any 1013, quan s'esmenta "in ipso Collo" dins dels límits d'una peça de terra. Des de l'època medieval, és d'un dels masos que integren la Quadra de Torrellebreia o Miramberg. Entre els anys 1149 i 1195 ja trobem esmentat a Pere Coll, la família del qual ja constava com a membres de la parròquia de Seva. Durant els segles XVII i XVIII la masia va ser reformada. Fou fill de la casa el prevere Francesc Crussats, que morí assassinat a la Selva del Camp l'any 1868.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Cultural Immobile de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Malla (Osona). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.
PLADEVALL, A. (2001). Seva: poble de la Plana de Vic, portal del Montseny. Barcelona: Parnass Ediciones.
Pla Especial de Catalogació de les Masies i Cases Rurals de Malla. Ajuntament de Malla, 2010.

